

การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผล
ของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*

Participatory Administration Affecting the Effectiveness of
Sueksa Songkhro School under Special Education Bureau in
the Northeast

จุฑามาศ รัตติกพย และนิยดา เปียมพิชนะ
Juthamath Rattanathip and Niyada Piampuechana
มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
Northeastern University, Thailand
Corresponding Author, E-mail: Au14022528@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมและประสิทธิผล 2) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผล และ 3) ศึกษาตัวทำนายการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผล กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 232 คน สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า

1. การบริหารแบบมีส่วนร่วมและประสิทธิผลของโรงเรียน ทุกด้านอยู่ในระดับมาก
2. ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของโรงเรียนมีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน พบว่า มี 2 ตัวแปร ที่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: การบริหารแบบมีส่วนร่วม; ประสิทธิภาพของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์

Abstract

The purpose of this research are: 1) to study participatory administration and the effectiveness of Sueksa Songkhro school, 2) to study the relationship between participatory administration and 3) to study the predictor of participatory administration affecting the effectiveness. The sample groups used in this study were school administrators and teachers of Sueksa Songkhro school under Special Education Bureau in the Northeast region with of 232 people. The statistics used to analyze data comprised frequency, percentage, mean, standard deviation, Pearson Product-Moment Correlation and Stepwise Multiple Regression Analysis.

The research result finds that:

1. Participatory Administration and the Effectiveness each aspect was rated at a high level.
2. The relationship between participatory administration of school was positive correlated at a high level with statistical significance at the .01 level.
3. Participatory Administration the effectiveness of school was found that 2 variables were statistically significant at the .01 level.

Keywords: Participatory Administration, the Effectiveness of Sueksa Songkhro School

1. บทนำ

การบริหารและจัดการศึกษาของสถานศึกษาเป็นหน้าที่ของผู้บริหารโดยตรงที่ดำรงตำแหน่งตามสิทธิและหน้าที่ของตำแหน่งนั้น การบริหารมีความจำเป็นมากยิ่งขึ้นและเห็นชัดขึ้นเมื่อองค์กรมีขนาดใหญ่มีสมาชิกมากขึ้น ลักษณะงานซับซ้อน ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรซับซ้อนขึ้น หรือเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงทางโครงสร้างหน่วยงาน นโยบายของรัฐ ตลอดจนทั้งความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ทำให้ต้องเปลี่ยนแปลงวิธีการทำงาน ค่านิยมในการทำงาน ซึ่งผู้บริหารต้องอาศัยหลัก

การและทฤษฎีต่างๆ ทางการบริหาร เพื่อเป็นแนวทางในการทำความเข้าใจ ทำนาย ตัดสินใจ ควบคุมพฤติกรรมต่างๆ ในหน่วยงานให้เหมาะสมกับสถานการณ์ สภาพแวดล้อมและวัฒนธรรมของหน่วยงาน ลักษณะต่างๆ เหล่านี้ เป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการบริหารและจัดการศึกษาของสถานศึกษา (ลำเพยเย็นมนัส, 2553)

สภาพปัญหาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ของโรงเรียนบางแห่ง พบว่า 1) ด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกันนั้นยังไม่ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมในการปรับปรุงพัฒนาเป้าหมายขององค์กรร่วมกันอย่างชัดเจน ทำให้การปฏิบัติงานของบุคลากรไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน 2) ความยึดมั่นผูกพัน (Commitment) ครูไม่มีโอกาสได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจร่วมกับผู้บริหารหรือไม่ได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือจากผู้บริหารเท่าที่ควร ทำให้ไม่มีความรักความผูกพันต่อกันและก่อให้เกิดความรู้สึกละเลยไม่เป็นส่วนหนึ่งขององค์กร จึงส่งผลให้ครูมีการย้ายสถานศึกษาบ่อย 3) ด้านความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในงาน คือ ครูไม่มีความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน และ 4) ด้านการไว้วางใจกันเกิดจากผู้บริหารไม่ให้อำนาจและให้ความไว้วางใจแก่ครูในการปฏิบัติงาน ดังที่ นุรุโอนี เจ๊ะกา (2557) ได้ศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมาตรฐานสากล จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 15 พบว่า 1) ปัญหาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา คือ ผู้บริหารไม่ค่อยรับฟังความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงานเท่าที่ควร ผู้บริหารขาดการปฏิสัมพันธ์กับผู้ปฏิบัติงาน ผู้ปฏิบัติงานไม่ได้รับอิสระ เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นในเรื่องงานและผู้บริหารไม่ไว้วางใจผู้ปฏิบัติงาน 2) ปัญหาประสิทธิผลของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมาตรฐานสากล คือ ผู้บริหารไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับผู้ปฏิบัติงานได้ ผู้บริหารไม่มีเป้าหมายที่ชัดเจน ทุกฝ่ายเข้าใจไม่ตรงกันและผู้บริหารไม่เข้าใจวัฒนธรรมและสภาพของโรงเรียน

และ 3) ข้อเสนอแนะการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่าผู้บริหารควรให้บุคลากรทุกฝ่ายเข้าใจตรงกัน ผู้บริหารควรเอาใจใส่และให้ความเป็นกันเองต่อผู้ปฏิบัติงาน ผู้บริหารควรให้อำนาจและอิสระในการทำงานแก่ผู้ปฏิบัติงานและผู้บริหารควรให้ความยุติธรรม

จากสภาพปัญหาการบริหารแบบมีส่วนร่วมดังกล่าวจึงส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คือ 1) ด้านความสามารถผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงยังไม่เป็นที่พึงพอใจกล่าวคือในปีการศึกษา 2562 ผลการทดสอบการประเมินระดับชาติ ยังอยู่ในเกณฑ์ต่ำกว่าระดับประเทศ ความสามารถพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวกยังไม่สามารถพัฒนาได้ครอบคลุมทุกด้านตลอดจนคุณธรรมจริยธรรม 3) ความสามารถปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียนให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมครูมีการพัฒนาตนเองน้อยเมื่อเทียบกับสภาพปัจจุบันที่เศรษฐกิจและสังคมมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว เนื่องจากขาดนิสัยรักการศึกษาค้นคว้า ไม่ชอบใช้สื่อการสอนหรือวิธีการสอนที่แปลกใหม่ ขาดความสามารถในการสื่อสาร โดยเฉพาะการใช้เทคโนโลยีและสารสนเทศที่ทันสมัย และ 4) ความสามารถแก้ปัญหาภายในโรงเรียน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาไม่เปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการบริหารและร่วมแก้ปัญหาต่างๆ ของโรงเรียน ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการบริหารแบบมีส่วนร่วมส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน ดังที่ ไศภิตา คล้ายหนองสรวง (2558) ได้ศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อ

ประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม ด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน (X_1) ด้านการไว้วางใจกัน (X_4) ด้านความยึดมั่นผูกพัน (X_1) สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษา (Y) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 ได้โดยมีค่าอำนาจพยากรณ์เท่ากับ 58.10 เปอร์เซนต์

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อนำผลที่ได้มาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนา นำข้อมูลจากผลการวิจัยไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงการบริหารงานในโรงเรียนให้มีประสิทธิผลเพื่อบรรลุเป้าหมายอย่างมีคุณภาพ

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมและประสิทธิผลของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
3. เพื่อศึกษาตัวทำนายการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน

ศึกษาสงเคราะห์ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงพยากรณ์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้ 1) ศึกษาหลักการแนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมและประสิทธิผลของสถานศึกษา เพื่อกำหนดเป็นกรอบแนวคิดของการวิจัย 2) กำหนดขอบเขตของเนื้อหา ที่จะใช้ในการสร้างประเด็นคำถามในแบบสอบถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อสร้างเครื่องมือการวิจัย 3) จัดทำเครื่องมือการวิจัย และเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (Content Validity) 4) นำเครื่องมือการวิจัยไปทดลองใช้ (Try Out) กับสถานศึกษาที่ไม่ใช่ประชากรกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach 5) ปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือการวิจัย และดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลทำการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร และครูผู้สอนโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือจำนวน 10 โรงเรียน ปีการศึกษา 2563 จำนวนเป็นผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 50 คน ครูผู้สอน จำนวน 500 คน รวมทั้งสิ้น 550 คน และกลุ่มตัวอย่างจากผู้บริหาร และครูผู้สอนโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษในเขตภาคตะวันออกเฉียง

เหนือจำนวน 10 โรงเรียน ปีการศึกษา 2563 โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากสูตรของทาโรยามาเน่ (Taro Yamane) ที่ระดับความคลาดเคลื่อนในการสุ่ม .05 ด้วยวิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารจำนวน 50 คน ครูผู้สอนจำนวน 182 คน รวมเป็นจำนวน 232 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยอาศัยกรอบแนวคิดเชิงทฤษฎีที่ได้จากการศึกษา วิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผล ได้แบบสอบถามจำนวน 1 ชุด มีรายละเอียด ดังนี้ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามแบบข้อมูลทั่วไป ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ เป็นการสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อพฤติกรรมกรรมการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารและครูโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือในประเด็น ดังนี้ 1) ด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน 2) ด้านความยืดหยุ่นผูกพัน 3) ด้านความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในงาน และ 4) ด้านการไว้วางใจ ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ เป็นการสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียนโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ดังนี้ 1) ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง 2) ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติ

ทางบวก 3) ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน 4) ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียนให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำแบบทดสอบมาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ในการวิเคราะห์ข้อมูลโดยกำหนดตัวแปรต้น คือ การบริหารแบบมีส่วนร่วม (X) และตัวแปรตาม คือ ประสิทธิภาพของโรงเรียน (Y) แล้วนำข้อมูลที่ได้ซึ่งเป็นข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative Data) มาทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้ 1) ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถามทำการวิเคราะห์โดยใช้ค่าความถี่และค่า ร้อยละแล้วนำเสนอในรูปแบบตาราง 2) ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมและประสิทธิผลของสถานศึกษาโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทำการวิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยกำหนดค่าคะแนน และเกณฑ์การแปลผล 3) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์การบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของโรงเรียน โดยการวิเคราะห์หาค่าสัมพันธสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) โดยใช้เกณฑ์การตัดสินใจผลการวิเคราะห์ข้อมูลพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) 4) การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูล โดยเลือกใช้สถิติสมการถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) เพื่อพิจารณา

รูปแบบที่ดีที่สุดในการนำตัวแปรที่มีนัยสำคัญทางสถิติไปสร้างสมการพยากรณ์

4. สรุปผลการวิจัย

1. การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 1) ด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีการปฏิบัติสูงสุดคือมีการประชุมร่วมกันในการกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา ส่วนข้อที่มีการปฏิบัติต่ำสุดคือ ผู้บริหารยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงาน 2) ด้านความยืดหยุ่นผูกพันโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีการปฏิบัติสูงสุดคือ บุคคลในองค์กรพร้อมที่จะทำประโยชน์ให้กับองค์กร ส่วนข้อที่มีการปฏิบัติต่ำสุดคือ สร้างบรรยากาศในการทำงานเป็นกันเองแบบกัลยาณมิตร 3) ด้านการไว้วางใจ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีการปฏิบัติสูงสุดคือ บุคลากรมีความภาคภูมิใจในงานที่ได้รับมอบหมาย และมุ่งมั่นตั้งใจปฏิบัติงานให้บรรลุตามเป้าหมาย ส่วนข้อที่มีการปฏิบัติต่ำสุดคือ ผู้บริหารให้อำนาจและให้ความไว้วางใจแก่ผู้ร่วมงาน 4) ด้านความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า

อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีการปฏิบัติสูงสุดคือ ผู้บริหารส่งเสริมให้ผู้ปฏิบัติงานมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์กับงานที่ได้รับมอบหมาย ส่วนข้อที่มีการปฏิบัติต่ำสุดคือ ผู้ปฏิบัติงานมีอิสระในการควบคุมการปฏิบัติงานที่รับผิดชอบ

ส่วนประสิทธิผลของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 1) ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียนให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีการปฏิบัติสูงสุดคือ โรงเรียนมีผลการพัฒนาด้านต่างๆ เป็นที่ยอมรับของผู้ปกครองและชุมชน ส่วนข้อที่มีการปฏิบัติต่ำสุดคือ โรงเรียนมีการพัฒนาปรับปรุงวิธีการดำเนินงานในทุกๆ ด้านอยู่ตลอดเวลา 2) ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีการปฏิบัติสูงสุดคือ ครูสามารถพัฒนาและแก้ปัญหาการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนข้อที่มีการปฏิบัติต่ำสุดคือ ผู้บริหารสามารถจัดการปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ 3) ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวกโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีการปฏิบัติสูงสุดคือนักเรียนมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อน ครู บุคคลทั่วไปและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

อย่างมีความสุข ส่วนข้อที่มีการปฏิบัติต่ำสุดคือนักเรียนรู้จักพัฒนาตนเองในทุกๆ ด้านอย่างต่อเนื่อง 4) ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีการปฏิบัติสูงสุดคือมีกิจกรรมหรือโครงการเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอย่างหลากหลาย ส่วนข้อที่มีการปฏิบัติต่ำสุดคือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมีพัฒนาการสูงขึ้นเป็นลำดับ

2. ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วม กับประสิทธิผลของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษพบว่า เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์การบริหารแบบมีส่วนร่วม กับประสิทธิผลของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษทุกด้านมีความสัมพันธ์กันในทางบวก พิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ในแต่ละด้าน พบว่า ด้านความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในงาน ($R = .778$) ด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน ($R = .774$) ด้านการไว้วางใจ ($R = .771$) และด้านความยึดมั่นผูกพัน ($R = .751$) มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณพบว่า จากตัวแปรทั้งหมด 4 ตัวแปรมี

ตัวแปรที่ทดสอบแล้ว มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 4 ตัวแปร เรียงตามลำดับคือ ความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในงาน (X_3) ด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน (X_1) ด้านการไว้วางใจ (X_4) และด้านความยึดมั่นผูกพัน (X_2) และได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .829 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์การทำนายหรืออำนาจพยากรณ์ร้อยละ 68.80 ($R^2 = .688$)

โดยสามารถสร้างสมการ ถดถอย จากค่าจากค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ที่อยู่ในรูปคะแนนดิบ (B) และที่อยู่ในรูปคะแนนมาตรฐาน (Bata) ได้ดังต่อไปนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ (Unstandardized Score)

$$\hat{Y}_i = 0.877 + 0.185(X_3) + 0.271(X_1) + 0.175(X_4) + 0.137(X_2)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน (Standardized Score)

$$\hat{Z}_i = 0.185 Z_{X_3} + 0.271 Z_{X_1} + 0.175 Z_{X_4} + 0.137 Z_{X_2}$$

5. อภิปรายผลการวิจัย

1. การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยภาพรวมพบว่า โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

มีการบริหารแบบมีส่วนร่วมอย่างชัดเจน อาทิ มีการสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานให้แก่ครู เปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ โดยมุ่งเน้นในการยกระดับการศึกษาให้ทัดเทียมความเป็นสากล มีการกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษาและทิศทางการปฏิบัติงานร่วมกัน มีการส่งเสริมการทำงานเป็นทีม เน้นการมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้อง และมีวิธีการเสริมสร้างพลังอำนาจการทำงานที่มีประสิทธิภาพให้แก่ครู เพื่อให้ครูเกิดความไว้วางใจซึ่งกันและกัน อันจะส่งผลให้ครูเกิดความรู้สึกรักและผูกพันต่อสถานศึกษาพร้อมที่จะสละเวลาและอุทิศตนให้กับสถานศึกษาอย่างเต็มความสามารถ มีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงาน โดยมุ่งเน้นการบริหารคุณภาพทั่วทั้งองค์กร เป็นการบริหารงานที่บูรณาการความรู้ความสามารถของครูในสถานศึกษาเพื่อให้การดำเนินงานต่างๆ เกิดจากร่วมมือร่วมใจกันของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา หากผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารแบบมีส่วนร่วมจะส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สอดคล้องกับงานของโคภิตา คล้ายหนองสรวง (2558) ได้ศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานของฤทัยรัตน์ ปัญญาสิม และดวงใจ ชนะสิทธิ์ (2560, หน้า 299-313) ได้ศึกษาการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 พบว่า การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา อยู่ระดับมากทั้งในภาพรวมและรายด้าน สอดคล้องกับงานของปริญญาวัฒน์ ฤกษ์จ่าง (2562) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของโรงเรียนบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียนบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก อีกทั้ง Swansburg (1996 อ้างถึงใน อมรภาค ปิ่นกำลัง, 2564, หน้า 1227-1237) กล่าวว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม ช่วยให้เกิดการตัดสินใจที่ดีกว่าการตัดสินใจที่ดีจะทำให้ประสิทธิภาพการทำงานสูงขึ้น เนื่องจากผู้ใต้บังคับบัญชามีส่วนเกี่ยวข้องในกระบวนการตัดสินใจ พวกเขาย่อมมีความผูกพันต่อผลของการตัดสินใจที่ต้องการให้บรรลุเป้าหมาย ความผูกพันจึงนำไปสู่ประสิทธิภาพในการทำงานที่สูงขึ้น ในส่วนของกำลังใจและความพอใจในงานที่ทำ เป็นสิ่งที่เกิดจากการที่พวกเขามีความรู้สึกว่าพวกเขาเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร ฉะนั้นความรู้สึกห่างเหิน คับอกคับใจ และความไม่พอใจที่จะนำไปสู่ความเฉื่อยชา การออกจากงาน และการขาดงานน้อยมาก การลดความไม่พอใจด้วยการใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วมสามารถแก้ปัญหานี้ได้เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเป็นอันดับหนึ่ง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการ

ศึกษาพิเศษ มีการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยสร้างความตระหนักและให้ความสำคัญกับด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน อาทิ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูร่วมกันกำหนดวัตถุประสงค์การจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษารวมทั้งกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษา เพื่อวางแนวทางในการพัฒนาประสิทธิผลของสถานศึกษา เพื่อจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการประชุมเพื่อร่วมปรึกษาหารือกัน แลกเปลี่ยนแสดงความคิดเห็นร่วมกัน เพื่อดำเนินงานของสถานศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้ รวมทั้งครูยังมีส่วนร่วมในการนิเทศควบคุม กำกับ ติดตามงานอย่างต่อเนื่อง อันจะนำไปสู่สถานศึกษาที่มีประสิทธิผล สอดคล้องกับนุรโอนี เจ๊ะกา (2557) ได้ศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมาตรฐานสากลจังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 15 พบว่าการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมาตรฐานสากลจังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 15 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกันและด้านการไว้วางใจกัน รองลงมาคือ ด้านความอิสระต่อความรับผิดชอบในงานและด้านความยึดมั่นผูกพันมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดตามลำดับ

2. ประสิทธิผลของสถานศึกษาของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ให้ความสำคัญกับประสิทธิผลของสถานศึกษาในทุกๆ ด้าน คือ ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียนให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม อาทิ มีการพัฒนาครูเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพด้านทักษะความชำนาญในการปฏิบัติงาน มีการประเมินวางแผนการพัฒนางานในการปรับปรุงวิธีการดำเนินงานในทุกๆ ด้านอย่างต่อเนื่อง จนสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งผู้บริหารและครูมีความสามัคคีและร่วมมือกัน แก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา เพื่อให้บรรลุประสิทธิผลตามเป้าหมายของสถานศึกษาให้มีคุณภาพ โดยครูมีการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย เน้นการผลิตสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ทันสมัย หากผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิผล จะทำให้ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนมีพัฒนาการที่สูงขึ้นเป็นลำดับ ส่งผลให้โรงเรียนสามารถจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง นักเรียนมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์เป็นที่ยอมรับของผู้ปกครองและชุมชนสอดคล้องกับความต้องการของสังคม และเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศชาติ สอดคล้องกับงานของไศภิดา คล้ายหนองสรวง

(2558) ได้ศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 พบว่าประสิทธิผลของสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านความสามารถแก้ปัญหาภายในโรงเรียน ด้านความสามารถปรับเปลี่ยน และพัฒนาโรงเรียนให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม ด้านความสามารถผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และด้านความสามารถพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก สอดคล้องกับงานของปริญววัฒน์ ถมกระจำจ (2562) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของโรงเรียนบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 พบว่า ประสิทธิผลของโรงเรียนบางละมุง โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านความสามารถแก้ปัญหาภายในโรงเรียน ด้านความสามารถปรับเปลี่ยน และพัฒนาโรงเรียนให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม ด้านความสามารถผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และด้านความสามารถพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวกอีกทั้ง Jones (2002 อ้างถึงใน มยุรี วรรณสกุลเจริญ และชาญณรงค์ รัตนพนากุล, 2563, หน้า 193-204) ประสิทธิภาพมีความสำคัญอย่างยิ่งในทางการบริหารองค์การ เพราะเป็นตัวชี้วัดว่าการบริหารองค์การประสบความสำเร็จหรือไม่เพียงใดและยังเป็นปัจจัยบ่งชี้ประการหนึ่งถึงความสำเร็จของผู้นำองค์การที่แสดงถึงความสามารถศักยภาพภาวะผู้นำและความรับผิดชอบของผู้นำในการบริหารทรัพยากร

ให้เกิดประโยชน์หรือคุณค่าสูงต่อองค์การ

3. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษทุกด้านมีความสัมพันธ์ในทางบวกเมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ในแต่ละด้าน พบว่า ด้านความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในงาน ($r = .778$) ด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน ($r = .774$) ด้านการไว้วางใจ ($r = .771$) และด้านความยึดมั่นผูกพัน ($r = .751$) ทุกด้านมีค่าความสัมพันธ์อยู่ในระดับมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาในแต่ละด้านของปัจจัยมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันและมีความสัมพันธ์ของปัจจัยในระดับมากหากผู้บริหารสถานศึกษาใช้หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมจะทำให้ครูมีการทำงานเป็นทีมสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานที่มีทิศทางเดียวกันบุคลากรในสถานศึกษาพร้อมที่จะทำประโยชน์ให้กับสถานศึกษาสร้างบรรยากาศในการทำงานเป็นกันเองแบบกัลยาณมิตรบุคลากรมีความภาคภูมิใจในงานที่รับผิดชอบและมุ่งมั่นตั้งใจปฏิบัติงานให้บรรลุตามเป้าหมายจะส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ไศภิตา คล้ายหนองสรวง (2558) ได้ศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของ

สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของสถานศึกษา ในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับผลงานการวิจัยของชนกพร มนัส (2559) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามระบบอัยาศัยจังหวัดปทุมธานี พบว่าความสัมพันธ์การบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กันระดับมากอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 สอดคล้องกับผลงานการวิจัยของปริญวัฒน์ ถมกระจำง (2562) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของโรงเรียนบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม โดยรวมและรายด้าน มีความสัมพันธ์ระดับสูงกับประสิทธิผลของโรงเรียนบางละมุง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน (X_1) เป็นด้านที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสูงสุดเป็นอันดับหนึ่ง โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยรูปของคะแนนดิบ (B) เท่ากับ 0.271 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญในการตั้งเป้าหมายและ

วัตถุประสงค์ร่วมกันเน้นการทำงานเป็นทีม สร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานที่มีทิศทางเดียวกัน ผู้บริหารยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงาน ซึ่งการวางแผนเป็นงานหลักของผู้บริหารและครูที่จะต้องปฏิบัติงานร่วมกันในการบริหารสถานศึกษา เนื่องจากเป็นตัวกำหนดทิศทาง เป้าหมาย วิธีดำเนินการ นอกจากนี้ การวางแผนร่วมกันยังช่วยให้ผู้บริหารและครูมองไปในอนาคตที่จะแสวงหาประโยชน์หรือกระทำการต่างๆ ให้สำเร็จตามความมุ่งหมายได้ ทั้งยังมองเห็นปัญหาอุปสรรคภัยคุกคามต่างๆ เพื่อจะหาทางป้องกัน ตลอดจนลดภาวะความเสี่ยงต่างๆ ได้ด้วย เพื่อให้บรรลุประสิทธิผลตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการภายในเวลาที่กำหนด ซึ่งจะทำให้สถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ถ้าหากผู้บริหารสถานศึกษาใช้หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกันในสถานศึกษา จะส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา จะเห็นได้ว่าการบริหารแบบมีส่วนร่วม ด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกันในสถานศึกษาจึงเป็นปัจจัยสำคัญ สอดคล้องผลงานการวิจัยของโคภิตา คล้ายหนองสรวง (2558) ได้ศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 3 พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน (X_1) เป็นด้านที่ส่งต่อประสิทธิผลสูงเป็นอันดับหนึ่ง ด้านการไว้วางใจกัน (X_4) ด้านความยึดมั่นผูกพัน (X_1) สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษา (Y) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม

ศึกษาร้อยเอ็ดเขต 3 ได้โดยมีค่าอำนาจพยากรณ์เท่ากับ 58.10 เปอร์เซนต์ อีกทั้ง Somech, A. (2005, pp. 777-800) คำสั่งกับภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วม: แนวทางเสริมสองแนวทางเพื่อจัดการประสิทธิผลของโรงเรียน การบริหารการศึกษารายไตรมาสวรรณกรรมเพื่อการศึกษาสะท้อนให้เห็นถึงความเชื่อที่มีร่วมกันอย่างกว้างขวางว่าภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วมมีข้อได้เปรียบเหนือรูปแบบความเป็นผู้นำแบบสั่งการที่ต่างกันในด้านประสิทธิภาพขององค์กรและทีม วัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบผลสัมพัทธ์ของแนวทางความเป็นผู้นำแบบสั่งการเมื่อเทียบกับแนวทางความเป็นผู้นำแบบมีส่วนร่วมต่อกลไกการจูงใจของทีมเจ้าหน้าที่โรงเรียน (การเสริมพลังและความมุ่งมั่นในองค์กร) และประสิทธิผล (ประสิทธิภาพในบทบาทหน้าที่ของทีมและนวัตกรรมในทีม) วิธีการ: ข้อมูลที่ได้มาจากการสำรวจ รวบรวมจาก 140 ทีมที่ได้รับการคัดเลือกจากโรงเรียนประถมศึกษาต่างๆ 140 แห่งในภาคเหนือของอิสราเอล ผลลัพธ์: ผลลัพธ์ของแบบจำลองสมการโครงสร้างชี้ให้เห็นถึงความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างความเป็นผู้นำแบบสั่งการและความมุ่งมั่นในองค์กร ตลอดจนความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างภาวะผู้นำแบบสั่งการกับผลการปฏิบัติงานในบทบาททีมเจ้าหน้าที่ของโรงเรียน นอกจากนี้ความมุ่งมั่นขององค์กรยังทำหน้าที่เป็นสื่อกลางในความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำและการปฏิบัติงาน ในแง่ของความเป็นผู้นำแบบมีส่วนร่วม ผลลัพธ์ชี้ให้เห็นถึงความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วมและการเสริมอำนาจของครู และความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างความเป็นผู้นำแบบมีส่วน

ร่วมกับนวัตกรรมของทีมเจ้าหน้าที่ในโรงเรียน และการเสริมอำนาจทำหน้าที่เป็นตัวกลางในความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นผู้นำกับนวัตกรรมแบบมีส่วนร่วม ผลกระทบ: ผลลัพธ์เหล่านี้ชี้ให้เห็นว่าการจัดการความตึงเครียดระหว่างกิจกรรมแบบสั่งและแบบมีส่วนร่วม กระบวนการจากล่างขึ้นบนและจากบนลงล่าง และความยืดหยุ่นและระเบียบวินัยอาจเป็นกุญแจสำคัญในการปฏิบัติงานในระดับสูงของครู

6. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 จากการศึกษาด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ด้านความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในงานมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้น ผู้บริหารควรส่งเสริมโดยการกระตุ้นบรรยากาศในการทำงาน ให้ครูมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในงานที่ได้รับมอบหมาย เพิ่มความเป็นอิสระในการตัดสินใจ หรือแม้แต่การควบคุมการปฏิบัติงาน เปิดโอกาสให้สามารถแสดงความคิดเห็นในเรื่องงานอย่างเต็มความสามารถของครูตามศักยภาพหรือความถนัดของครู โดยผู้บริหารคอยเป็นเสมือนพี่เลี้ยงดูแลและคอยให้คำปรึกษา เพื่อพัฒนาหรือเติมเต็มความสามารถของผู้ปฏิบัติงาน

1.2 จากการศึกษาประสิทธิผลของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์

ทางการเรียนสูง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้น ผู้บริหารควรหาวิธีการเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้มีพัฒนาการที่สูงขึ้นเป็นลำดับ โดยการส่งเสริมกิจกรรมหรือโครงการที่ช่วยพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้มีความหลากหลาย กระตุ้นเจตคติที่ดีต่อการเรียน ส่งเสริมพฤติกรรมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้กับนักเรียนตามที่หลักสูตรกำหนด

1.3 จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์กับประสิทธิผลของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เมื่อพิจารณาตัวแปรการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ในแต่ละด้านกับประสิทธิผลของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ตัวแปรคู่ที่มีความสัมพันธ์กันสูงสุดคือ เป็นความสัมพันธ์ระหว่างด้านความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในงานกับด้านการไว้วางใจมีความสัมพันธ์กันในระดับมาก ดังนั้นผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้ครูมีความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในงาน สามารถใช้ดุลยพินิจและตัดสินใจด้วยตนเองในการปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดความภาคภูมิใจในงานที่ตนรับผิดชอบและมุ่งมั่นตั้งใจปฏิบัติงานให้บรรลุตามเป้าหมาย

1.4 จากการศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกันเป็นด้านที่ส่งผลต่อประสิทธิผลสูงเป็นอันดับหนึ่ง ดังนั้น ผู้บริหารสถานควรส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมในการกำหนด

วัตถุประสงค์เป้าหมายของสถานศึกษาและร่วมวางแผนในการปฏิบัติงานร่วมกัน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

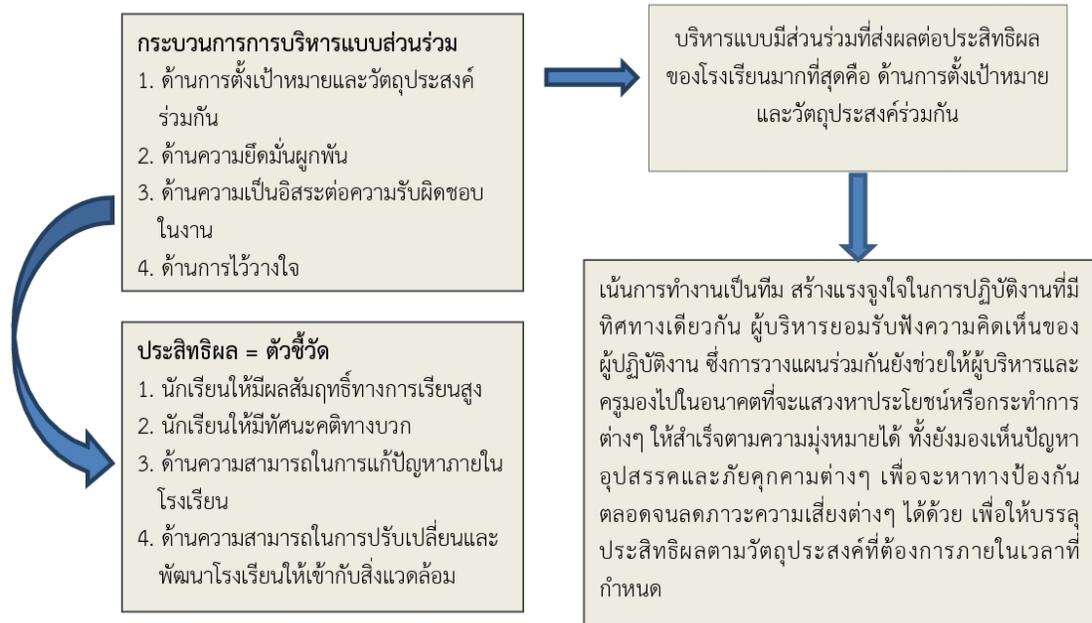
2.1 ควรศึกษาพัฒนาตัวบ่งชี้การบริหารแบบมีส่วนร่วมด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกันที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

2.2 ควรศึกษาโมเดลสมการโครงสร้างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกันที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยใช้การวิจัยแบบผสมผสาน

2.3 ควรศึกษาการวิจัยเชิงคุณภาพ เรื่องการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกันที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

7. องค์ความรู้ที่ได้รับ

จากผลการวิจัยการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาองค์ความรู้ที่ได้รับคือ หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมมีความสัมพันธ์กับหลักประสิทธิผลของโรงเรียนโดยเฉพาะด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้รับ

เอกสารอ้างอิง

- ชนกพร มนัส. (2559). *ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี*. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- นุรไอนี เจ๊ะกา. (2557). *การบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมาตรฐานสากล จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 15*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). ยะลา: มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- ปริญวัฒน์ ถมกระจำง. (2562). *ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของโรงเรียน บางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1*. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- มยุรี วรรณสกุลเจริญ และชาญณรงค์ รัตนพนากุล. (2563). ประสิทธิภาพขององค์การ (Organizational Effectiveness). *วารสารศิลปการจัดการ*, 4(1), 193-204.

- ฤทัยรัตน์ ปัญญาสิม และดวงใจ ชนะสิทธิ์. (2560). การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผล การบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9. *วารสารศิลปากร ศึกษาศาสตร์วิจัย*, 9(1), 299-313.
- ลำเพย เย็นมนัส. (2553). *บทบาทของคณะกรรมการโรงเรียนประถมศึกษาในทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- โศภิตา คล้ายหนองสรวง. (2558). การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อมรภาค ปิ่นกำลัง. (2564). การบริหารแบบมีส่วนของโรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรสงคราม. *วารสารสหวิทยาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 4(3), 1227-1237.
- Somech, A. (2005). Directive versus Participative Leadership: Two Complementary Approaches to Managing School Effectiveness. *Educational Administration Quarterly*, 41, 777-800.

